

EZOTERICKÁ KOZMOLÓGIA

RUDOLF STEINER

GA 94

X. Astrálny svet II

6. júna 1906, Paríž

Okultista nikdy nebude snívať o vnucovaní dogiem. Je to ten, kto rozpráva, čo videl a testoval v astrálnom a duchovnom svete alebo čo mu odhalili dôveryhodní a spoľahliví učitelia. Nechce sa obrátiť, ale oživiť v druhých zmysel, ktorý sa v ňom prebudil, a umožniť im vidieť to isté.

Tu budeme považovať človeka za astrálnu bytosť, ako je zjavená jasnovidným videním. Astrálna bytosť človeka zahŕňa celý svet citov, vášní, emócií a impulzov duše. Vnútornému zraku sa menia na formy a farby. Samotné astrálne telo je obláčikovitá, vajcovitá forma, prestupujúca a zahaľujúca človeka. Môžeme to vnímať zvnútra. U človeka ako fyzickej bytosti musíme brať do úvahy podstatu a formu tela. Astrálna substancia sa v priebehu siedmich rokov úplne zmení, ale *forma* zostáva. Za substanciou je konštruktívny, budujúci princíp — éterické telo. Bežným spôsobom to nevnímame; jeho vykonanú prácu vidíme len vo fyzickom tele. Oko zmyslu vidí len to, čo je dokončené, nie to, čo je v stave stávania sa.

Opakom je prípad, keď sme schopní vidieť astrálne telo – teda naše vlastné astrálne telo. Uvedomujeme si to zvnútra prostredníctvom svojich túžob a rôznych hnutí duše.

Veštenie spočíva v učení sa *vidieť* zvonku to, čo v bežnom živote *cítíme* zvnútra. Pocity, túžby a myšlienky sa potom stanú živými a viditeľnými formami, ktoré tvoria auru *okolo* fyzického obalu.

Éterické telo buduje a formuje fyzické telo; astrálne telo tvoria túžby. Každá ľudská aura má svoje individuálne odtiene a prevládajúce farby. Existuje jedna základná farba, v ktorej hrajú

ostatné. Aura muža s melancholickým temperamentom má napríklad modrastý odtieň. Ale prúdi cez ňu toľko dojmov, ktoré prichádzajú zvonku, že pozorovateľ môže byť ľahko oklamáný, najmä ak sa pozerá na svoju vlastnú auru. Jasnovidec vidí svoju vlastnú auru akoby prevrátenú, vonkajšiu ako vnútornú, vnútornú ako vonkajšiu, pretože ju pozoruje zvonku.

Všetci veľkí zakladatelia náboženstiev boli posadnutí jasnovidným zrakom. Sú duchovnými vodcami ľudstva a ich prikázania sú prikázaniami mravného života založeného na astrálnych a duchovných pravdách. To vysvetľuje podobnosti vo všetkých náboženstvách. Existuje určitá podobnosť, napríklad, medzi 8-dielnou Budhovovou cestou a Ôsmimi blaženosťami Krista. Tou istou základnou pravdou je, že kedykoľvek človek rozvinie jednu z cností, rozvinie novú schopnosť vnímania. Prečo sa spomína osem etáp? Pretože vidiaci vie, že schopností, ktoré možno premeniť na orgány vnímania, je osem.

Astrálne orgány vnímania sa v okultizme nazývajú „lotosové kvety“ (posvätné kolesá, čakra). Lotosový kvet so šesťnástimi okvetnými lístkami leží v oblasti hrtana. Vo veľmi dávnych dobách sa tento lotosový kvet otáčal sprava doľava – teda v opačnom smere ako ručičky hodín. V dnešnom človeku sa tento lotosový kvet prestal otáčať. U jasnovidného vidiaceho sa začína pohybovať opačným smerom - zľava doprava. V skorších dobách bolo viditeľných osem zo šesťnástich okvetných lístkov, ostatné neboli vyvinuté. V budúcnosti budú všetky viditeľné, pretože prvých osem je výsledkom činnosti nevedomého zasvätenia, ďalších osem *vedomého* zasvätenia dosiahnutého osobným úsilím. Osem nových okvetných lístkov zodpovedá Kristovým blahoslavenstvám.

Ďalší lotosový kvet (s dvanástimi okvetnými lístkami) sa nachádza v oblasti srdca. V skorších dobách bolo viditeľných iba šesť okvetných lístkov. Získanie šiestich cností v budúcnosti rozvinie ostatných šesť. Týchto šesť cností je: kontrola myslenia, sila iniciatívy, vyváženosť schopností, optimizmus, ktorý umožňuje človeku vždy vidieť pozitívnu stránku vecí, oslobodenie od predsudkov a napokon harmónia v živote duše. Keď sa tieto cnosti nadobudnú, dvanásť okvetných lístkov sa začne hýbať. Vyjadrujú posvätnú kvalitu čísla dvanásť, ktoré máme v dvanástich apoštoloch, dvanástich rytieroch kráľa Artuša a opäť vo všetkom stvorení, vo všetkom konaní. Všetko

na svete sa vyvíja podľa dvanástich rôznych aspektov. Ďalší príklad máme v Goetheho básni *Die Geheimnisse*, ktorá vyjadruje ideál rosekruciánov. Podľa vysvetlenia, ktoré poskytol Goethe istým študentom, každý z dvanástich spoločníkov ružového kríža predstavuje náboženské vyznanie.

Tieto cnosti nachádzame opäť vyjadrené v znakoch a symboloch, pretože symboly nie sú svojvoľné výmysly – sú to skutočnosť. Napríklad symbol kríža, rovnako ako symbol svastiky, predstavuje u človeka čakru so štyrmi lupeňmi. Dvanásťlupeňový kvet je vyjadrený symbolom ružového kríža a dvanástich spoločníkov. Trinásť z nich, neviditeľný Spoločník, ktorý ich všetkých spája, predstavuje pravdu, ktorá spája všetky náboženstvá. Táto pravda je základom obradov a obradov rôznych náboženstiev. Božská múdrosť hovorí prostredníctvom obradov a kultov, ktoré založili vidiaci. Astrálny svet sa prostredníctvom nich vyjadruje vo fyzickom svete. Ako v reflexii, obrad predstavuje to, čo sa deje vo vyšších svetoch. Táto skutočnosť sa opäť objavuje v slobodomurárskych rituáloch a v niektorých ázijských náboženstvách. Pri zrode nového náboženstva dáva zasvätenec základy, na ktorých je vybudovaný rituál vonkajšieho kultu. Ako postupuje evolúcia, obrad – živý obraz duchovného sveta – smeruje k oblasti umenia. Aj umenie pochádza z astrálneho sveta; obrad sa stáva *krásou*. Stalo sa to najmä v čase gréckej civilizácie. Umenie je astrálna udalosť, ktorej príčina bola zabudnutá.

Príklad máme v Tajomstvách a bohoch Grécka. V Mystériách hierofant sledoval vývoj človeka v jeho troch štádiách: človek zviera, človek človek, človek Boh (skutočný Superman, nie falošný Nietzscheho Superman). Hierofant premietal tieto tri super zmyslové typy ako živé obrazy do astrálneho svetla, kde boli viditeľné pre tých, ktorí boli zasvätení do mystérií. Zároveň boli v poézii a sochárstve vyjadrené tromi symbolmi: (1) satyr, čiže beštiálny typ; (2) ľudský typ: Hermes alebo Merkúr; (3) božský typ: Zeus alebo Jupiter. Každá z týchto postáv spolu so všetkým okolo predstavuje cyklus ľudskej evolúcie. To je spôsob, akým učenici mystérií preniesli do umenia to, čo videli v astrálnom svetle.

Zenit pozemského života človeka dosahuje približne v tridsiatich piatich rokoch. prečo je to tak? Prečo Dante začína svoju púť v tridsiatich piatich rokoch, v strednom bode ľudského života? Pred týmto momentom bola činnosť človeka sústredená na rozvoj fyzického tela, ale teraz môže začať svoj vzostup do duchovných svetov a použiť svoje sily na rozvinutie videnia. Dante sa stal veštec ako tridsaťpäťročný. Je to vek, keď fyzické sily prestávajú brániť prílevu Ducha; oslobodené od tela sa tieto isté sily môžu premeniť na jasnovidné schopnosti. Tu sa dotýkame hlbokaj záhady: zákona premeny orgánov. Transformácia orgánov predstavuje evolúciu človeka. Najvyššie v ňom je produktom toho, čo bolo kedysi najnižšie a čo bolo premenené.

V čase rozdelenia pohlaví sa astrálne telo človeka rozdelilo: spodná časť produkujúca sexuálny (fyzický) organizmus a vyššia časť vyvolávajúca myšlienky, predstavivosť, reč.

V dávnych dobách boli pohlavné orgány (plodiace sily) a hlasový orgán (slovo tvorivý) zjednotené. V ľudskej bytosti sa objavili dva póly, kde predtým bol len jeden jediný orgán. Negatívny pól (zvíera) a kladný pól (božský) boli kedysi spojené a oddelili sa.

Tretím aspektom Logosu je tvorivá sila slova (vyjadrená na začiatku Evanjelia sv. Jána), ktorej odrazom sú slová ľudskej reči. V starých mýtoch a legendách bola táto pravda reprezentovaná postavou Vulkána, mrzáka. Jeho úlohou bolo strážiť posvätný oheň. Je zmrzačený, pretože pri zasvätení musí človek stratiť niečo zo svojich nižších, fyzických síl; spodná časť tela je produktom minulosti. Pozdvihnutá do výšin zasvätenia, nižšia prirodzenosť musí odpadnúť, aby sa potom pozdvihla do ešte vyššieho štádia. Človek sa tak v priebehu svojho vývoja rozdelil na nižšiu a vyššiu prirodzenosť. Na niektorých stredovekých obrazoch je ľudské telo rozdelené na dve časti priamkou; hlava a ľavá horná časť tela sú nad, pravá horná časť a spodná časť tela sú pod čiarou. Toto rozdelenie je náznakom minulosti a budúcnosti ľudského tela.

Dvojlupeňový lotosový kvet leží pod čelom pri koreni nosa. Zatiaľ je to nevyvinutý astrálny orgán, ktorý sa jedného dňa rozvinie do dvoch tykadiel alebo krídel. Ich symbol už možno vidieť v rohoch tradične znázornených na hlave Mojžiša.

Pri pohľade zhora nadol, hlava a pohlavný orgán, je človek syntetický a jeden. Toto všetko je produktom minulosti. Vľavo a vpravo je

symetrický, predstavuje súčasnosť a budúcnosť. Tieto dve symetrické časti však nemajú rovnakú hodnotu. Prečo je človek zvyčajne pravák? Pravá ruka, ktorá je dnes z týchto dvoch aktívnejšia, je následne predurčená k atrofii. Ľavá ruka prežije, keď sa vyvinú dve „krídla“ na čele. Srdce bude mozgom hrudníka – orgánom poznania. Predtým, ako človek zaujal vzpriamený postoj, nastal čas, keď sa pohyboval na všetkých štyroch. Taký je pôvod hádanky o Sfinge: "Kto je tá bytosť, ktorá v detstve chodí po štyroch nohách, v strednom veku po dvoch, v starobe po troch?" Oidipus odpovedá, že táto bytosť je muž, ktorý keď, dieťa sa plazí po štyroch a v starobe sa opiera o palicu. V skutočnosti sa hádanka a odpoveď týkajú celého vývoja ľudstva, minulosti, prítomnosti a budúcnosti, ako to bolo známe v starovekých mystériách. Štvornožec v predchádzajúcej epoche vývoja, dnes človek chodí na dvoch nohách; v budúcnosti bude „lietať“ a skutočne bude využívať tri pomocné orgány, a to dve krídla vyvinuté z dvojlistového lotosu, ktorý bude hybným orgánom jeho vôle, a pre zvyšok orgán, ktorý vznikne metamorfózou. Ľavej polovice hrudníka a ľavej ruky. Takéto budú orgány pohybu v budúcnosti. Súčasné reprodukčné orgány budú atrofovať, rovnako ako pravá strana a pravá ruka. Človek zrodí svojim podobným silou slova; jeho slovo bude formovať éterické telá ako jeho vlastné.